

Om graffitin – klotter och konst

Innehåll:

1. Minnesanteckningar från seminarium om ökad kunskap om klotter och graffiti, Örebro konsthall, 2004-03-15 (sidan 1-5)
2. Åsikter och tyckande som skickats till mig via www.bjornsundin.se (sidan 6)
3. Mina åsikter och förslag (sidan 7)
4. Blankett för ansökan om att få göra en offentlig målning (sidan 8)

1. Minnesanteckningar från seminarium om ökad kunskap om klotter och graffiti, Örebro Konsthall, 2004-03-15

(Nedan återger jag de åsikter som de föreläsande förde fram, när det är mina egna kommentarer hoppas jag att det framgår. I allmänhet är mina tillägg kursiverade.)

Vad är problemet?

Klotter och olaglig graffitimålning orsakar stora problem i samhället, Kommunförbundet uppskattar kommunernas kostnader för sanering till 500 miljoner kronor per år. Dessutom upplever många att klotter (liksom skadegörelse) ökar känslan av otrygghet och otrivsel. Dessutom kan klottrande och skadegörelse innebära stora risker: ekonomiska (stora skulder för klottraren), fysiska (en död klottrare på tunnelbanan med mera) och psykologiska för klottrarna (inte lämplig miljö för en ung människa).

Skillnad mellan klotter och graffiti?

Tobias Barenthia Lindblad från Underground productions, började som graffitimålare när han var cirka 11 år, ungefär när graffiti kom till Sverige. Han avfärdar ordet klotter: "slarvig skrift", fuska, slarva och anser att graffiti är ett mer korrekt ord: ungefär "stor väggmålning". *(Och just därför tycker jag att man ska använda båda orden, för att skilja på den rena skadegörelsen (klottret) och försöken till konstnärligt skapande (graffiti).)*

Håkan Karlsson, fritidssekreterare i Norrköping delade in graffiti/klotter i fyra grupper:

- Tags (bara "namn"/signaturer)
- Politiskt klotter (AFA, kött är mord, stoppa sexismen, mer politiskt klotter i Linköping)
- Könsord (yngre, svårt att göra något åt)
- Graffiti (tag-sättarna ska bli graffitimålare istället)

Grattifins historia

Graffitin växte fram i storstäder i USA som en "protest" mot gängbildningar och uppdelningar. Graffitimålarna kunde gå över gränserna och röra sig fritt – att skapa sitt varumärke blev viktigt. Tunnelbanan blev ett tidigt uttrycksätt. Graffitin spreds mycket med hjälp av hip-hop, breakdance, dj-kulturen och rappen. 1986 kom de första europeiska stilarna till Sverige, mycket från Amsterdam. Exakt teknik, inget slarv. I början av 1990-talet kom en motreaktion: graffitin hade blivit väldigt teknisk och "perfekt". En anti-rörelse som med flit gjorde "fula" och klumpiga målningar. 1990-talet har det övergått till mer naivism, söker sig tillbaka till hur gjorde man bokstäver när man var barn. De senaste 2-3 åren har det blivit en 80-talsrevival, mycket teknik igen, lysande färger, bokstavsformen blivit viktigare. 1995-1996 började SL anlita Falck Security som skulle jaga graffitimålare, det blev viktigare att måla snabbt och det estetiska förändrades. Nolltoleransen har triggat vissa element: att klara det "omöjliga" har blivit en ett mål. Många unga har behov av att utmana sig själva och testa sig själv, riterna kring att bli vuxen har försvunnit ("tidigare confirmation och sedan började man jobba..."). I Stockholm är det en mycket stor manlig dominans bland målarna.

Utveckling av graffitin: gatukonst eller postgraffiti. Vänder sig till allmänhet på ett annat sätt, exempelvis vita rådjur som målas runtom i Stockholm.

Vem klottrar?

Här finns olika åsikter, men den enda seriösa forskning som redovisades var den som gjorts av David Shannon (forskare på Stockholms universitet). Solveig Hällari från Brottsförebyggande rådet redogjorde för hans resultat:

- Variationen inom gruppen klottrare är större än mellan klottrare och de som inte klottrar.
- Även om fler klottrare än icke-klottrare har misslyckats i vissa av skolämnena, hade den absoluta majoriteten klarat ämnena.
- Många av klottrarna sa sig ha bättre kontakt och kommunikation med föräldrarna än inom kontrollgruppen.
- Klottrarna är oftast pojkar mellan 12 och 20 år, men där upphör likheterna. Det finns ingen "typisk klottrare".
- Karriärvägarna och de beteenden som premieras inom klotterkulturen liknar de som premieras i ett kapitalistiskt samhälle; driftighet, mod, fokusering och hårt arbete.

Det finns fyra olika grupper när det gäller kriminalitet, enligt David Shannon: bland dem som klottrar mycket och länge, finns både grovt kriminella och de som inte alls är kriminella. Bland dem som inte klottrar mycket (bara någon gång under det senaste året) finns grovt kriminella men också de som inte alls är kriminella. Det finns inga belägg för att klotter är en väg in i kriminalitet, men det kan vara så att klottret drar till sig ungdomar som är mer brottsbenägna än andra.

Solveig Hällari sammanfattade forskningen med att klottraren alltså kan vara:

- Vandal och allvarligt kriminell ... *eller*
- Blivande konstnär ... *eller*
- Grannens grabb ... *eller*
- min egen grabb.

Därför krävs olika metoder. Man måste tänka parallellt och försöka tänka på flera olika sätt samtidigt.

Cecilia Andrée Löfholm från projektet "Stockholmsungdomar som klottrar" redovisade en undersökning som är gjord bland elever i årskurs 9 i Stockholm och som visar nästan det motsatta mot David Shannons undersökning. Hennes undersökning visade att de som klottrar mycket oftare är invandrare, pojkar, kommer från hushåll med en förälder, knarkar mer, dricker mer och är mer kriminella. Men: de har fler likheter med "normalgruppen" än de har likheter med andra kriminella. Enligt deras undersökning har klottrarna allmänt sämre situation i skolan, den stora skillnaden är mellan dem som aldrig klottrar och dem som klottrat någon gång. Klottrarna skolkar mer, fuskar mer i skolan, har mobbat och även blivit mobbade. De känner sig ofta orättvist behandlade och en av fyra har inte fullständiga betyg.

Denna del av undersökningen tycker inte jag är så intressant, David Shannons är mer omfattande och mer seriöst gjord. Det är dock viktigt att påpeka hur Cecilia Andrée Löfholm svarade på frågan om sambandet mellan kriminalitet och klotter: "Man kan inte, utifrån den här undersökningen, säga att klotter orsakar annan kriminalitet."

Den andra delen av "Stockholmsundersökningen" består av intervjuer med sju klottrare i åldern 14-19år. I intervjuerna framkom:

- Målarna är "proffsiga" och berättade om hur nöjda de var när det blivit som de tänkt, att det var roligt. De som målar graffiti klottrar också. Det som lockar med graffitin är konstnärligt intresse, spänning och uppmärksamhet (få "berömmelse" bland andra klottrare).
- De som klottrar börjar i 10 till 12-årsåldern via äldre kamrater (ofta har de börjat nära där de bodde). Oftast börjar det med klotter, graffitin växer fram eftersom. De äldre killarnas föräldrar verkade acceptera klottrandet. När ungdomarna skulle ut sa de: "akta så du inte åker fast".

- Det är svårt att sluta (det har blivit som en drog, klottrandet ger en kick). Dessutom fanns alla deras kompisar i klottrargänget, att sluta var att bryta upp från vardagen och resten av livet.

Hur minskar man klotter och skadegörelse?

Solveig Hällari, från Brottsförebyggande rådet redogjorde för förebyggande åtgärder som verkar fungera. BRÅ har genomfört en enkät till alla landets kommuner, polismyndigheterna (samt stadsdelar och polisområden i Stockholm, Göteborg och Malmö). Svarsfrekvensen var hög: 80-100 procent.

Mycket görs, det mesta kan insorteras under någon av tre rubriker: Sociala ("klotterväggar", graffitiskola), Situationella (för att förhindra att brott begås) eller Övriga (kartlägga klotter och klottrare). BRÅ kan ge ekonomiskt stöd till klotterförebyggande projekt som syftar till att lösa alla de tre problemen, som består av ett åtgärds paket med flera olika insatser, utförda av flera aktörer i samverkan. Det ska innehålla snabb sanering samt någon form av sociala åtgärder och det ska utvärderas med flera olika metoder.

BRÅs slutsats är att det inte finns någon universalmetod eftersom det inte finns någon "genomsnittsklottrare". Klottrarna utgörs av flera olika grupper och därför krävs olika sorters insatser.

Troliga framgångsfaktorer

- genomtänkt handlingsplan
- samarbete mellan olika aktörer (polis, kommun, skola, fastighetsägare m fl)
- en kombination av flera sorters åtgärder
- uthållighet, ett ständigt pågående arbete (eldsjälar är viktiga men gör projekt sårbara)

Lagliga väggar eller graffitiskolor: har det någon effekt?

Brå undersökte svaren i sin enkäten och konstaterade att totalt 44 (35 stycken kommuner och 9 stadsdelar) har prövat lagliga väggar eller graffitiskolor. En säger att det inte fungerat men huvuddelen (25 stycken) har angett "vet ej" och har inte preciserat om det fungerade eller inte. Så det kan vara så att drygt 20 har haft negativa erfarenheter. 17 anger positiva erfarenheter.

Vi vet inte om lagliga väggar har en positiv eller negativ effekt. Det är inte styrkt att lagliga väggar är effektiva, och inte heller att de ökar klottret. Det finns heller inga undersökningar (Brå har i alla fall inte hittat några) om vad folk tycker om graffiti.

Erfarenheterna från Nacka/Orminge (se nedan) säger: En laglig vägg i sig löser inte problemet. Det måste finnas aktiviteter kring väggen, det måste finnas möjlighet att synas. Några idéer som kommit fram i Nackas arbete: en kamera mot väggen (sändning på internet), hip-hop-battle, graffiti-battle, dokumentera väggen.

Utvärderingar saknas

Enligt BRÅ finns det mycket erfarenheter men utvärderingar saknas. Att exempelvis mäta antalet polisanmälningar är en väldigt trubbig mätmetod, eftersom debatt ökar anmälningsfrekvensen och mörkertalet är stort. Några metoder som kan användas för utvärdering:

- Kartläggning av klotret, att faktiskt räkna klotter före, under och efter projektet. (Helsingborg anställer studenter som går runt och räknar). (Dela in i taggar, throw-ups och pieces.)
- Kostnaderna för sanering, vilket förutsätter att klotter saneras snabbt och kontinuerligt.
- Kartläggning av klotterbeteende hos identifierade enskilda individer eller kartläggning av klotterbeteende hos en större grupp individer.

Framgångsrika exempel – staden Brugge, Belgien

Staden Brugge i Belgien vann för några år sedan tävlingen om "bästa brottsförebyggande projekt" i Europa genom sin dubbla strategi: Härdare tag mot dem som klottrade och uppmuntrade av graffiti-konsten.

Den legala graffitin har blivit ett lockbete för staden Brugge och man har satsat på information till allmänheten om "graffiti som nytt uttryck inom konsten". Har skaffat saneringsbilar som är igång dygnet runt och klottersanerings-enheterna sanerar även privata fastigheter (erbjöd fastighetsägarna sanering).

Framgångsrika exempel? – Nacka/Orminge

Fler tjejer än killar klottrar i Nacka, ingen större skillnad i frekvens. Saneringskostnaderna i Nacka ligger inte högre än andra kranskommuner. Stockholmspolisens strategi var att skapa lagligt alternativ och sedan påverka attityderna inifrån. Nacka tog till sig det och "Instant graffiti art-school" startades utanför fritidsgården "199", fick uppdrag att måla tunnlar och annat.

Heterogen grupp, allt från konstnärligt intresserade till dem som bara ville ha uppmärksamhet: "som skrek se mig". Ungdomar stal färg och liknande; det fanns ett illegalt inslag i kulturen. Ungdomarna intygade detta men betonade samtidigt vikten av att ta vara på kraften att starta och driva projekt – entreprenörandan. Informationsarbete i skolan: faran med olaglig graffiti och vikten av att göra aktiva (och rätt) val i livet. Klotret ökade när Nacka hade laglig vägg – fast samtidigt ökade klotret i hela Stockholms län.

Tre delar i projektet:

- Graffitiskola, tillsammans med - inte för - ungdomarna (leds av en dömd graffitimålare med skulder att betala som nu valt att måla på laglig väg). Tio identifierade klottrare är med (bara killar eftersom man utgick från dem som förekom i polisutredningar och de som var ledartyper).
- Föräldrarna ska delta och vara aktiva. Krävs för uthållighet på längre sikt. Om attityderna från hemmet säger att det är okej är det inte konstigt om barnen klottrar. Många av föräldrarna vet att barnen klottrar och de känner sig ensamma och vill ha någon att prata med.
- Laglig vägg i Orminge är målet, men det är inte tjänstemän och andra som ska åstadkomma det. Det ska vara ungdomar och föräldrar som ska uppnå det och skapa reglerna kring väggen.

Fastighetsägare och andra är med i projektet. Utvärdering enligt Brå-anvisningar: bland annat samtal med ungdomarna (kriminologstudent skriver sin c-uppsats kring intervjuer) och samtidigt intervjuer med en kontrollgrupp. Att graffitin ökar behöver ju inte bero på projektet, kan bero på annat i samhället, hur graffitin utvecklas och så vidare.

Slutsatser från Nackas arbete: Döda mycket myter. Se på den olagliga biten som vilken olaglig verksamhet som helst. Se på den lagliga delen och konstatera att det är en konstform som ska kunna uttryckas hur som helst. "Att säga att denna konstform är fel och att vi inte ska ha den är att försöka förbjuda uttryckssätt." Man kan inte stoppa en konstform, men man kan inte heller kräva att det måste vara på en vägg utomhus och att det ska vara olagligt. Det är viktigt att: 1/ sanering sker snabbt, inom 24 timmar, 2/ att polisen måste ta dem som målar olagligt, 3/ att ett lagligt alternativ skapas. Noll-tolerans har aldrig fungerat, att trappa upp konflikten skapar problem och ökar motsättningarna, samhällets sätt att hantera "dansbaneeländet" är ett exempel.

Framgångsrikt exempel - Norrköping

Man arbetar under rubriken Mot klotter – för graffiti. Laglig vägg fanns redan i hamnen och hösten 1994 började diskussionerna bli hetare eftersom många k-märkta väggar blev klottrade. Några grabbar som målade graffiti anställdes av kommunen och dammsög staden på klottrare. 40 klottrare (14-15 års ålder) fick en ateljé att måla i, fick utbildning i att måla graffiti men också träffar med polis, fastighetsägare och andra som berättar om problemen. Graffitiskola startade 1995. Fastighetsägare bidrog med pengar, ateljén blev en mötesplats för hip-hop-kulturen. Efter ett tag vände trenden och Linköping gick om rejält när det gäller antalet anmälda klotterbrott, Norrköping ligger stadigt.

1998 upplät Fastighetsägaren Malmstaden en hotellvägg för 10 målningar. Tekniska förvaltningen upplät en tunnelvägg 1995, målarna visade förslag på motiv och sedan var det fritt fram att måla (tekniska förvaltningen bestämde att det skulle vara ljusa färger i mitten och mörkare utåt kanterna). Teknikerna på förvaltningen har undersökt vilken typ av underlag som fungerar. Lång graffitivägg i hamnen, tyvärr har

det spritt sig till hus i närheten. Nu har hamnen bett att få hamnkontoret ommålat med motiv som passar hamnen.

Norrköping är inte klotterfritt, "det går inte att göra", men det är viktigt att man har en dialog. Vi bemöter graffitimalarna på samma sätt som ungdomar som vill sätta upp en teaterföreställning eller liknande. Det viktiga är att ha en helhetssyn på arbetet. Det måste finnas länk-personer mellan kommunens förvaltning och målarna och man måste se det hela som en demokratifråga, som handlar om yttrandefrihet (exempelvis genom utställning i konsthallen om vems är det offentliga rummet?). Det handlar om en helhet, det handlar om hur man bemöter ungdomar (förebyggande arbete viktigt: det finns 14 fritidsgårdar i Norrköping).

Delvis framgångsrikt exempel - arbetet i Örebro

Med en unik kompetens arbetar polisen i Örebro med att identifiera brottslingar med hjälp av klotter. En metod som idag sprider sig i Sverige. Det råder ingen tvekan om att polisen varit framgångsrika i att få klottrare fällda; Örebro är en föregångare på det området, det intygar exempelvis BRÅ.

Via klotter spårar man brott: klotter och var stulna bilar hittas är det mest effektiva sättet att kartlägga brott. Varje måndagsmorgon läser man av skador på fastigheter och försöker kartlägga vad som hänt under helgen. Arbetet är ett samarbete mellan fastighetsägare, kommunen, polisen och exempelvis har det inneburit information till skolorna, reklam i tv, radio, på bio. Brottsligheten har minskat i Örebro, polisen har lagt kraft på skadegörelsebrott och det har också minskat över tid (fast där finns ingen entydig minskning, några år visar rejäla uppgångar i statistiken).

Örebro kommuns kostnader var 1,3 miljoner kronor år 2003. Kostnaderna för klottersanering har ökat i Örebro. Norrköping har lägre saneringskostnader än Örebro och färre anmälningar, men det kan lika gärna bero på att man strävar efter att allt ska anmälas och åtgärdas i Örebro.

När man upptäcker klotter sker följande: fotografering med digitalkamera, polisanmälan, skadeanmälan, sanering. Allt klotter ska helst anmälas, förhoppningen är att ju snabbare man får syn på taggar och liknande, desto snabbare kan man få stopp på klottrarna. Örebro Bostäder (ÖBO) har som mål att allt klotter ska bort inom 48 timmar.

Allmänt tyckande – från polisen

Under dagen föreläste också Pelle Forslund om Örebropolisens sätt att använda klotter som en ingång för att snabbt finna unga brottslingar (utvecklas mer ovan). Jag tyckte inte att hans inlägg bidrog särskilt mycket till att ge ökad kunskap om graffiti och klotter, det handlade mest om hans tyckande.

Problemet är att Pelle Forslund bedriver propaganda för att graffitimalning hänger ihop med grov brottslighet, vilket är felaktigt enligt Brottsförebyggande rådet (en statlig myndighet som arbetar med att "ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsentets reaktioner på brott"). Brå:s utredning om graffiti hade han inga åsikter om alls, vilket var lite uppseendeväckande eftersom den visar på en svag koppling mellan graffiti och grov brottslighet. Som medborgare hoppas jag ju att Polisen faktiskt använder Brå:s kunskap och forskning.

Polisens uppgift är att ingripa mot brott och att öka tryggheten i samhället. Att förebygga brott är därmed en viktig del av polisens arbete. När deltagarna på seminariet ville ta upp ett brottsförebyggande perspektiv var Pelle Forslund inte intresserad av att diskutera brottsförebyggande arbete; han ansåg nämligen inte att det var hans ansvar.

2. Andras tyckande – i mail till mig (www.bjornsundin.se)

(något redigerat)

"Svårare är hur man gör med graffitin. Jag har många gånger varit med i rättegångar om klotter och det är ju inte roligt. Jag glömmer aldrig en gång för många, många år sen när det inte var så vanligt med målning här i stan utan man såg det mest i Stockholm och Göteborg om man åkte tåg, men hur som helst så hade vi ett par ungdomar som hade tagits på bar gärning av polisen när de klottrat i en tunnel, det var erkänt att de hade gjort det och blev dömda för det. Efter rättegången kommer en åhörare, en ung kille, som inte hade någon anknytning till killarna men som suttit med hela tiden, fram till oss och tittade på oss och frågade om vi inte visste vad graffiti var, att det var en konst och att vi borde lära oss mer om det innan vi bedömde allt som klotter. Det där har jag faktiskt haft med mig hela tiden och jag måste säga att jag har funderat mycket på om det inte skulle ges någon möjlighet för att få måla. Men jag vet inte hur man skall gå tillväga för att det skall gå att kontrollera, för mycket är ju klotter som förstör, men i en del fall skulle man ju önska att dom gråa, fula ytorna blev lite dekorerade."

"Graffitin är givetvis konst. Speciella platser borde också avsättas för graffitimålning. Problemet är väl att graffitimålning skall uppfattas som något provokativt. Man skall helst måla på platser som är förbjudna och som provocerar folk. Frågan är således hur möjligheten till graffitimålning på speciella platser uppfattas? Det kanske inte uppfattas som speciellt spännande längre om man tar bort det förbjudna och erbjuder möjlighet att måla på speciella platser? Det är dock värt ett försök och så får man sedan ha en dialog och utvärdera försöket."

"Tjena, det var ett vettigt resonemang du förde i dagens NA. Klart ska man inte göra kopplingar mellan bidrag och ev målningar i Bräddcentralen. Det finns ingen koppling däremellan! Den moderata kritiken mot motionen som "begränsar" reklam i Örebro handlar om begränsningar i yttrandefriheten och likställer reklam med kost. Graffiti om något ett sätt att uttrycka sig: det är direkt, talande och snabbt. Det handlar inte om att sälja något utan om att uttrycka något, utsmycka något: frustration eller en ful fasad. I Norrköping har man gjort försök med "friytor" för graffiti. De måste veta om det ökat "klottret" på stan. Värt att kolla upp. Att graffiti är en konstform är väl självklart, men om det är en form som alla accepterar eller tycker är en annan sak.

En stad som Örebro borde kunna ta tillvara den skapandekraft som unga människor har inom sig och låta broar och fundament bli färglagda. Graffiti måste få synas. En gömd betongvägg i något ytterområde skulle inte göra någon nytta. Även om någon nämnd yttrar sig om graffiti så kommer den alltid vara en konstform, aldrig låta sig fångas in. Det är just det som gör den till konst. Till skillnad från reklam!"

"Hejsan, kul att läsa ditt svar. Just därför graffiti anses som sub/ungdomskultur och av den del ses som en väg in i brottsligheten. Jag är ganska övertygad om att på sikt är fria ytor (som ju legitimerar graffitin) ett bra sätt att minska klottret. Skadegörelse kommer alltid att finnas i en stad, men kan man fånga in ungas kreativitet och göra den "rumsren" så är mycket vunnet. En "konstnär" vill ju utöva sin konst, inte jagas av snuten!

Förr ansåg man andra kostformer som "knäppa" nu ställs de också ut och anses i historik mening varit mycket betydelsefulla. Jag tror inte någon riktigt kan tygla graffitin (hoppas jag i alla fall) men att minska skadegörelsen på viktiga byggnader och så vidare är viktigt liksom ta tillvara på kreativiteten. Kul att Mats Nilsson (Konsthallens chef, *min anmärkning*) tar det hela på allvar.

Tror också (om man ska diskutera detta på "djupet") att det är viktigt att knyta an till debatten om den motion som gick igenom och som avser att begränsa spridningen av reklam. Ett svinbra initiativ och förhoppningsvis kan Örebro vara ett föredöme för andra kommuner. Vem har rätt att dekorera staden? Med vad? För vilket syfte? osv. Känns inte som om staden Örebro diskuteras alls..."

3. Mitt tyckande

Vårt arbete mot klotter måste stå på två ben: vi ska ingripa kraftfullt mot skadegörelse och olagligt målning, men vi ska samtidigt skapa möjligheter för dem som vill måla graffiti att göra det utan att begå brott. Precis som man har gjort i Brugge i Belgien. Graffiti har till och med blivit ett turistlockbete för Brugge och man har både satsat på information till allmänheten om "graffiti som nytt uttryck inom konsten" och satsat mer resurser på att snabbt ta bort klotter från väggarna i stan.

Jag tror att vi kan lära oss mycket av det arbete som gjorts i Brugge. När det gäller att ingripa mot klotter och skadegörelse har vi kommit långt i Örebro, även om vi givetvis kan bli effektivare även på det. Men när det gäller att skapa en laglig möjlighet för att måla graffiti har vi inte kommit så långt.

De viktigaste slutsatserna från seminariet tycker jag är:

- att vi inte ska acceptera olaglig målning (oavsett om det är graffiti eller annat - skadegörelse är skadegörelse),
- att den personliga smaken eller åsikter om att "graffiti är fult" inte är vettiga argument,
- att det (i ett demokratiskt samhälle) aldrig går att förbjuda en viss typ av konststil,
- att hårdare tag mot klotter och graffitimålning är bra men måste åtföljas av andra insatser (exempelvis graffitiskolor och lagliga väggar).

Graffiti är och förblir en konstform, som liksom annan konst inte går att "fånga in". Men det är inte samma sak som att vi bör acceptera att var och en bestämmer var det ska målas. Ett samhälle bygger på gemensamma spelregler och de måste gälla även för graffitikonstnärer.

Jag tror att det finns broar, fundament och väggar som passar för graffiti men den olagliga målningen måste vi stoppa. Graffiti ska synas, "gömda betongväggar" är alltså inte någon större idé, men om man ska ha "friytor" i Örebro gäller det att hitta ytor där det passar in i stadsbilden. Jag tror inte att graffiti på slottet vore särskilt lämpligt, men varför inte låta nästa stora silomålning prydas med graffiti (typ Sydkraftsilon)...

Jag tror att de flesta som målar graffiti vill ägna sig åt sin konst och gärna skulle slippa begå brott. Men det oroar mig att det samtidigt verkar finnas en stämning bland en del graffitimålare om att det inte är "på riktigt" om det sker på legala väggar och liknande, att det helt enkelt - för somliga - är rushen av att fly från polisen som gör det intressant. Det måste vi ta ett gemensamt ansvar för, graffitikonstnärer, politiker, tjänstemän och poliser.

För självklart är det här en svår fråga. De som arbetar mot klotter och sabotage i stan är oroliga för att en mer legaliserad syn på graffiti ska öka förstörelsen. Jag tror inte att det måste bli så, men det är samtidigt ett stort ansvar som läggs på graffitikonstnärernas axlar om vi skulle bestämma oss för att stödja konstformen med kommunala pengar, i form av "friytor" eller genom utställningslokaler, kurser på Kulturskolan eller liknande.

Jag tycker att det vore bra om killar och tjejer som vill måla graffiti lagligt hörde av sig och berättade vad de vill måla och var de skulle vilja göra det. Därför har jag gjort en liten blankett (se nästa sida) som ni skulle kunna skicka in till Örebro kommun (om det gäller tunnlar, broar eller kommunala hus) eller till andra fastighetsägare, beroende på var målningen skulle passa bra.

Ansökan om att få göra en offentlig målning

Jag heter:

Adress:

Postadress:

Telefon:

E-post:

Jag har en idé på en målning jag skulle vilja göra på:

.....
.....
.....

(gatuadress, beskrivning av plats med mera)

Jag bifogar en skiss på den målning jag skulle vilja göra. Anledningen till att jag tycker att min målning passar på den platsen är:

.....
.....
.....
.....

Jag hoppas att ni tycker att detta låter intressant och ser fram emot fortsatt kontakt.

Om jag får tillåtelse att uppföra min målning lovar jag självklart också att endast måla lagligt och att hjälpa till i arbetet mot olaglig målning, skadegörelse och klotter:

Örebro den / 2004

.....
(namn och namnteckning)